

Advies nr. 149/2019 van 4 september 2019

Betreft: Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het KB/WIB 92 teneinde de inhoud vast te leggen van de individuele fiches die pensioeninstellingen in toepassing van artikel 321ter van het Wetboek van inkomstenbelastingen 1992 via elektronische weg aan de fiscale administratie moeten bezorgen (CO-A-2019-159).

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van Hans D'Hondt, voorzitter van het directiecomité van de FOD financiën, ontvangen op 25 juli 2019;

Gelet op het verslag van Mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

Brengt op 4 september 2019 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Hans D'Hondt, voorzitter van het directiecomité van de FOD financiën (hierna : de aanvrager), verzoekt de Autoriteit om advies over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het *KB/WIB 92* teneinde de inhoud vast te leggen van de individuele fiches die pensioeninstellingen in toepassing van artikel 321*ter* van het *Wetboek van inkomstenbelastingen 1992* via elektronische weg aan de fiscale administratie moeten bezorgen (hierna: het ontwerpbesluit).

Context

2. Het ontwerpbesluit geeft uitvoering aan de artikelen 230, eerste lid, 4° *bis* en 321*ter* van het *Wetboek inkomstenbelastingen 1992* (WIB92), zoals ingevoegd door de wet van 25 december 2016 *tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 op het stuk van pensioenen*¹. Het ontwerpbesluit bepaalt de (persoons)gegevens die moeten verschijnen op de individuele fiches die pensioeninstellingen krachtens artikel 321*ter* WIB92 overmaken aan de fiscale administratie.
3. Artikel 230, eerste lid, 4° *bis* WIB92 voorziet in de vrijstelling voor tweede pijlerpensioenen die door een Belgisch pensioenfonds of een Belgische verzekeringsinstelling worden uitgekeerd aan een niet-inwoner voor zover er voor dat pensioen in België geen fiscaal voordeel werd verleend en dat de betrokken beroepsactiviteit in België geen belastbare inkomsten opbracht. Deze vrijstelling wil ervoor zorgen dat het loutere feit dat een buitenlandse werkgever beslist om zijn tweede pijlerpensioen onder te brengen in een Belgisch pensioenfonds of een Belgische verzekeringsmaatschappij, op fiscaal vlak neutraal is voor de buitenlandse, gepensioneerde werknemer.
4. Artikel 321*ter* WIB92 verplicht de pensioeninstellingen die een dergelijk vrijgesteld pensioen uitkeren om individuele fiches met betrekking tot deze pensioenen aan de fiscale administratie te bezorgen. Het laatste lid van artikel 321*ter* WIB92 bepaalt dat de Koning de inhoud van de individuele fiche zal vastleggen en dat de fiche in ieder geval de volgende gegevens bevat:
 - de gegevens die toelaten om de persoon aan wie het pensioen is betaald of toegekend, te identificeren en zijn woonplaats;

¹ Wet van 25 december 2016 *tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 op het stuk van pensioenen*, BS 30 december 2016.

- de identiteit van de werkgevers of vennootschappen die premies of bijdragen hebben betaald voor de opbouw van het pensioen;
 - het bedrag van het vrijgestelde pensioen.
5. Deze individuele fiche staat de FOD Financiën toe om te voldoen aan haar verplichting tot de uitwisseling van bepaalde gegevens in het kader van het "uitwisselingsschema pensioenen" dat is vastgesteld in uitvoering van artikel 8, lid 1, d) van de Richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 *betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EEG*² (hierna: Richtlijn 2011/16/EU).

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Rechtsgrondslag

6. Elke verwerking van persoonsgegevens moet steunen op een rechtsgrondslag in de zin van artikel 6 AVG.
7. Het ontwerpbesluit geeft uitvoering aan de artikelen 230, eerste lid, 4° *bis* en 321 *ter* van het WIB92. Artikel 321 *ter* WIB92 verplicht pensioeninstellingen om jaarlijks via elektronische weg een individuele fiche te bezorgen aan de fiscale administratie voor de pensioenen die zijn vrijgesteld van belasting krachtens artikel 230, eerste lid, 4° *bis* WIB92. De verwerking van de persoonsgegevens die blijken uit de individuele fiches door de betrokken pensioeninstellingen en de FOD Financiën steunt bijgevolg op artikel 6.1.c) AVG: de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust.

2. Doeleinde

8. Volgens artikel 5.1.b) AVG is de verwerking van persoonsgegevens uitsluitend toegestaan voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
9. Artikel 321 *ter* WIB92 legt eenvoudigweg de verplichting op tot het afleveren van de individuele fiche, maar verduidelijkt niet met welk doeleinde de fiscale administratie de persoonsgegevens zal verwerken. De memorie van toelichting bij de wet van 25 december 2016 *tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 op het stuk van pensioenen* verduidelijkt dat

² Richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 *betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EEG*, P.B.L. 11 maart 2011.

de invoering van de individuele fiche noodzakelijk is "*om te vermijden dat België niet langer zou kunnen voldoen aan zijn verplichtingen inzake internationale gegevensuitwisseling [...]*"³.

10. De aanvrager verduidelijkt dat deze verplichtingen inzake internationale gegevensuitwisseling verwijzen naar het artikel 8, lid 1, d) van richtlijn 2011/16/EU dat de verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen tussen EU Lidstaten voorschrijft, in het bijzonder met betrekking tot pensioenen.
11. De aanvrager verduidelijkt dat dit evenwel niet belet dat inlichtingen over pensioenen gedeeld kunnen worden met landen buiten de EU op voorwaarde dat er wetgeving in werking is om deze inlichtingen uit te wisselen.
12. Hoewel het nagestreefde doeleinde de Autoriteit als welbepaald en gerechtvaardigd voorkomt, is het niet uitdrukkelijk omschreven aangezien het uitsluitend kan worden afgeleid uit de voorbereidende werkzaamheden en niet werd opgenomen in artikel 321 *ter* WIB92, noch in het ontwerpbesluit zelf. Wanneer de verwerking berust op een rechtsgrond van nationaal recht, eist artikel 6.3 AVG nochtans dat deze regelgeving de doeleinden definieert. Daarom dringt de Autoriteit erop aan dat dit doeleinde ofwel in te schrijven in artikel 321 *ter* WIB92, of in ieder geval te vermelden in het ontwerpbesluit zelf.

3. Proportionaliteit

13. Artikel 5.1.c) AVG bepaalt dat persoonsgegevens beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”).
14. Artikel 1 van het ontwerpbesluit legt de inhoud van de individuele fiche vast door de gegevens op te sommen die het moet bevatten. Deze gegevens zijn ingedeeld in vijf groepen: het jaar waarin het pensioen werd betaald, identificatie van de pensioeninstelling, identificatie van de verkrijger, gegevens over de pensioenuitkering zelf en tot slot gegevens over de opbouw van het pensioen.
15. Artikel 1 van het ontwerpbesluit werkt bijgevolg artikel 321 *ter* WIB92, laatste lid verder uit en houdt hierbij rekening met de pensioengegevens die de FOD Financiën moet delen met de andere Lidstaten ingevolge Richtlijn 2011/16/EU. De pensioengegevens die Lidstaten moeten uitwisselen in het kader van artikel 8, lid 1, d) richtlijn 2011/16/EU zijn verder uitgewerkt in bijlage V van de Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1353/2014 van de Commissie van 15

³ Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de inkomsten belastingen 1992 op het stuk van pensioenen, *Parl. St.* Kamer 2016-17, nr. 2198/001, bladzijde 8, te raadplegen via deze link: <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/54/2198/54K2198001.pdf>

december 2014⁴. Met betrekking tot de verkrijger van de inkomsten bepaalt nieuw artikel 181/0/2, §1, 3° KB/WIB92, zoals gewijzigd door artikel 1 van het ontwerpbesluit, dat de individuele fiche de volgende persoonsgegevens vermeldt:

- naam en voornaam;
- adres van de fiscale woonplaats;
- buitenlands (sociaal, fiscaal of ander) identificatienummer alsook het land van uitgifte van dit identificatienummer; en
- geboortedatum.

16. De Autoriteit stelt vast dat de verwerkte persoonsgegevens proportioneel blijven ten opzichte van de nagestreefde doelstellingen.

4. Bewaartermijn

17. Volgens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

18. Het ontwerpbesluit bepaalt niet hoelang de persoonsgegevens die blijken uit de individuele fiche bewaard zullen worden door de FOD Financiën. De aanvrager moet het ontwerpbesluit aanpassen door een maximale bewaartermijn vast te leggen voor deze persoonsgegevens of door te verwijzen naar de criteria die toelaten om de bewaartermijn te bepalen. Deze laatste mogelijkheid kan door verwijzing naar bestaande regelgeving die een bewaartermijn vastlegt.

5. Beveiligingsmaatregelen

19. Artikel 1 van het ontwerpbesluit bepaalt dat de Minister van Financiën of zijn gedelegeerde de modaliteiten van de elektronische indiening van de attesten zal bepalen. Het verslag aan de Koning verduidelijkt dat de fiches zullen worden opgemaakt in XMF-formaat en omgezet naar een BOW-formaat. De verdere modaliteiten worden in overleg met de sector vastgesteld.

20. In dit verband brengt de Autoriteit de beveiligingsverplichting van artikel 32 AVG in herinnering om de aanvrager te wijzen op de noodzaak om gepaste technische en organisatorische

⁴ Uitvoeringsverordening (EU) Nr. 1353/2014 van de Commissie van 15 december 2014 houdende wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 1156/2012 tot vaststelling van nadere uitvoeringsvoorschriften voor enkele bepalingen van Richtlijn 2011/16/EU van de Raad betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen, PB.L. van 19 december 2014.

maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

21. Artikel 32 AVG wijst in dit verband op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:

- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

22. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de Autoriteit op de Aanbeveling van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer⁵ ter voorkoming van gegevenslekken en op het document "Referentiemaatregelen⁶ inzake beveiliging die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht moeten worden genomen". De Autoriteit onderstreept ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer⁷.

OM DEZE REDENEN,

de Autoriteit

oordeelt dat volgende aanpassingen zich opdringen:

- het doeleinde het afleveren van de individuele fiche in te schrijven in artikel 321 *ter* WIB92, of in ieder geval te vermelden in het ontwerpbesluit zelf (randnummer 12);

⁵ Aanbeveling uit eigen beweging van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer nr. 01/2013 van 21 januari 2013 *betreffende de na te leven veiligheidsmaatregelen ter voorkoming van gegevenslekken*

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2013_0.pdf).

⁶ Referentiemaatregelen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0
(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf).

⁷ Zie ook Aanbeveling van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer nr. 01/2008 van 24 september 2008 *met betrekking tot het toegangs- en gebruikersbeheer in de overheidssector*

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2008_0.pdf).

Versillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

- het vastleggen van een maximale bewaartermijn of te verwijzen naar de criteria die toelaten om de bewaartermijn te bepalen (randnummer 18).

wijst de aanvrager op het belang van de volgende elementen:

- de naleving van artikel 32 AVG en de verplichting van de verwerkingsverantwoordelijke om de gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens (randnummers 20-22).

(get.) Alexandra Jaspar

Directeur van het Kenniscentrum